

MĀCĪBAS NO PAGĀTNES

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ps. 78, Ps. 105, Gal. 3:29, Ps. 106, Ps. 80, 4. Moz. 6:22–27, Ps. 135.

ATMIŅAS TEKSTS:

“Ko esam dzirdējuši un zinām un ko mūsu tēvi mums ir stāstījuši, to mēs neslēpsim viņu bērniem, to mēs stāstīsim viņu pēcnācējiem: Tā Kunga slavenos darbus un Viņa spēku, un Viņa brīnumus, ko Viņš ir darījis.” (Ps. 78:3, 4)

Daudzos psalmos slavēšana izpaužas kā stāstījums par Kunga varenajiem glābšanas darbiem. Šos psalmus bieži sauc par “glābšanas vēstures psalmiem” vai “vēsturiskajiem psalmiem”. Daži psalmi vērsas pie Dieva ļaudīm, liekot tiem mācīties no savas vēstures, jo īpaši no savām un senču kļūdām. Atsevišķos vēsturiskos psalmos dominē dziesmas stils, kas izceļ Dieva brīnišķīgos darbus Dieva ļaužu labā pagātnē un stiprina viņu pašlūgumu uz Kungu, kurš spēj viņus atbrīvot no pašreizējām grūtībām un arī uzticīgi to dara.

Vēsturisko psalmu īpašā pievilcība ir tas, ka tie palīdz mums ieraudzīt savu dzīvi kā daļu no Dieva tautas vēstures un uzskatīt šo pagātņi par savējo. Tā kā mēs esam pieņemti vēsturiskās Dieva tautas ģimenē caur Kristu (Rm. 8:15; Rm. 9:24–26; Gal. 4:6, 7), senās Israēla tautas vēsturiskais mantojums patiešām ir stāsts par mūsu garīgajiem senčiem. Tāpēc mēs varam un mums vajadzētu mācīties no viņu pagātnes, kas pieder arī mums.

Augstākais mērķis ir apzināties, ka katrai Dieva ļaužu paaudzei ir neliela, bet nozīmīga loma vēsturiskajā Dieva augstāko nodomu attīstībā lielajā cīņā.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 9. martā.

Kunga nebeidzamā uzticība

Izlasi Ps. 78. Kādi trīs galvenie vēstures laikmeti šajā psalmā ir izgaismoti? Kādas atkārtotas mācības Asafs gūst no katra perioda? _____

Izraēla pagātne izgaismo Dieva uzticību un Izraēla neuzticību. Šie stāsti māca nākamajām paaudzēm neatkārtot savu senču kļūdas, bet uzticēties Dievam un palikt uzticīgiem Viņa derībai. Dziesminieks izmanto vēsturi kā līdzību (Ps. 78:2), kas nozīmē, ka cilvēkiem vajadzētu dziļi pārdomāt psalma vēstījumu un pašiem meklēt tā nozīmi. Ps. 78:2 ir pravietisks apraksts par Jēzus mācīšanas metodi līdzībās (Mt. 13:34, 35).

Psalmā atspoguļota arī iziešana no Ēģiptes (Ps. 78:9–54), apmešanās Kanaānā (Ps. 78:55–64) un Dāvida laiks (Ps. 78:65–72). Tas parāda Kunga cildenos darbus un sekas, ko ļaudis piedzīvoja, laužot ar Dievu noslēgto derību. Israēla vēsturē ir aprakstīti daudzi veidi, kā cilvēki neuzticējās Dievam, īpaši ar elkdievību (Ps. 78:58).

Dziesminieks tomēr uzsver Israēla neuzticības sakni: viņi aizmirs, ko Dievs bija darījis viņu labā, neuzticējās Viņam, izaicināja Dievu (Ps. 78:18, 41, 56), sacēlās pret Viņu un nespēja ievērot Viņa likumu, Viņa derību un Viņa liecības (Ps. 78:10, 37, 56). Uzsverot šīs īpašās nelojalitātes formas, dziesminieks norāda, ka Israēla noraidīšana vēsturē ir radusies viena galvenā grēka dēļ, proti, cilvēkiem nespējot uzticēties Kungam (Ps. 78:7, 8).

Lasot psalmu, jābrīnās par cilvēku pastāvīgo stūrgalvību un garīgo aklumu pretstatā Kunga bezgalīgajai pacietībai un žēlastībai. Kāpēc katra nākamā paaudze mācījās tik lēni?

Pirms pārmērīgi nosodām iepriekšējās paaudzes, mums vajadzētu padomāt par sevi. Vai arī mēs neaizmirstam par Dieva pagātnes brīnumiem un vai ievērojam Viņa derības prasības? Psalmi nemudina cilvēkus paļauties uz saviem darbiem. Tā vietā Ps. 78 parāda cilvēka gribas veltīgumu, ja vien tā nav balstīta uz pastāvīgu Dieva uzticības apziņu un Viņa žēlastības pieņemšanu. Dieva ļaužu neveiksmīgās cīņas (Ps. 78:9, 62–64) izskaidro psalma mācību, ka cilvēku centieni, neīstenojot uzticību Dievam, ir lemti neveiksmei.

Kādas mācības jūs esat guvuši vai jums vajadzēja gūt no savām pagātnes kļūdām? _____

Vēstures pieminēšana un Dieva slavēšana

Izlasi Ps. 105. Kādi vēstures notikumi un kādas mācības ir izgaismotas šajā psalmā?

Ps. 105 atgādina galvenos notikumus, kas veidoja derības attiecības starp Kungu un Viņa tautu Israēlu. Tajā galvenā uzmanība pievērsta Dieva derībai ar Ābrahāmu – dot viņam un viņa pēcnācējiem apsolīto zemi – un tam, kā šis apsolījums, kas tika atkārtots Īzakam un Jēkabam, piepildījās ar Jāzepa, Mozus un Ārona starpniecību, kā arī Kānaānas iekarošanas laikā. Psalmā dod cerību Dieva ļaudīm visās paaudzēs, jo Dieva brīnišķīgie darbi pagātnē garantē nemainīgu Dieva mīlestību pret Saviem ļaudīm visos laikos (Ps. 105:1–5, 7, 8).

Ps. 105 atgādina Ps. 78 (skat. vakardienas tēmu), uzsverot Dieva uzticību Saviem ļaudīm vēsturē, un tas tiek darīts, lai pagodinātu Dievu un iedvesmotu uzticību. Tomēr, atšķirībā no Ps. 78, Ps. 105 nav pieminētas cilvēku pagātnes kļūdas. Šim psalmam ir cits mērķis.

Ps. 105 vēsture tiek pārstāstīta ar Israēla lielāko sentēvu dzīves palīdzību, parādot Dieva aizgādības pilno vadību un sentēvu pacietīgo izturību grūtībās. Sentēvu neatlaidība un lojalitāte Dievam tika bagātīgi atalgota. Tādējādi Ps. 105 aicina cilvēkus atdarināt sentēvu ticību un ar paļāvību gaidīt Dieva glābšanu savā laikā.

Ps. 105 ir dziesma (Ps. 105:1–7), kas parāda – lai patiesi slavētu Dievu, Dieva ļaudīm ir jāzina savas vēstures fakti. Vēsture sniedz gan apstiprinājumu mūsu ticībai, gan neskaitāmus iemeslus Dieva slavēšanai.

Ticīgie tiek uzrunāti kā Ābrahāma pēcnācēji un Jēkaba bērni (Ps. 105:6), tādējādi uzskatot tos par piepildījumu Ābrahāmam dotajam Dieva apsolījumam – darīt viņu par lielu tautu (1. Moz. 15:3–6). Dziesminieks uzsver pēctecību starp sentēviem un nākamajām Dieva tautas paaudzēm. Viņš uzsver, ka “Viņa tiesas ir visā pasaulē” (Ps. 105:7, angļu NKJV), tādējādi mudinot lūdzējus neaizmirst, ka “mūsu Dievs” ir arī visas pasaules augstākais Kungs un Viņa laipnība attiecas uz visām tautām (Ps. 96:1, Ps. 97:1). Tas nepārprotami ir aicinājums uz uzticību katrai ticīgo paaudzei.

Kā mums, septītās dienas adventistiem, būtu jāredz sevi šajos ciltsrakstos, sākot jau no Ābrahāma? (Sk. Gal. 3:29.) Kādas mācības mums vajadzētu apgūt no šīs vēstures? _

Vēstures pieminēšana un nožēla

Izlasi Ps. 106. Kādi vēsturiski notikumi un to mācības izgaismotas šajā psalmā? ____

Ps. 106 atsauc atmiņā galvenos notikumus Israēla vēsturē, tostarp iziešanu no Ēģiptes, uzturēšanos tukšnesī un dzīvi Kānaānā. Tajā uzsvērti tēvu šausminošie grēki, kas kulmināciju sasniedza paaudzē, kas tika aizvesta trimdā. Acīmredzot psalms gandrīz noteikti tika uzrakstīts, kad tauta atradās Babilonijā vai pēc tam, kad viņi bija atgriezušies mājās, un dziesminieks, Svētā Gara iedvesmots, stāstīja Dieva ļaudīm šos vēsturiskos notikumus un mācības, kas cilvēkiem bija no tiem jāapgūst.

Arī šis psalms, tāpat kā citi, norāda uz Dieva uzticību Savai žēlastības derībai, ar kuru Viņš pagātnē izglāba Savus ļaudis (Ps. 106:45). Tas pauž cerību, ka Dievs atkal izrādīs labvēlību Savai nožēlojošajai tautai un izvedīs no citu tautu vidus (Ps. 106:47). Lūgums pēc pašreizējās atbrīvošanas nav kaut kāda ilgpiļna doma, bet gan ticības lūgšana, kas balstīta uz pārliecību par Dieva glābšanu pagātnē (Ps. 106:1–3) un Viņa nelokāmo uzticību Savai derībai ar Saviem ļaudīm.

Atmiņas par Israēla vēsturiskajām neveiksmēm Ps. 106 ir neatņemama daļa no tautas grēksūdzes un atzīšanas, ka viņi nav labāki par saviem senčiem. Pašreizējā paaudze atzīst, ka tā ir vēl sliktāka par senčiem, jo tā zināja iepriekšējo paaudžu grēku sekas un to, kā Dievs, pateicoties Savai lielajai pacietībai un žēlastībai, glāba viņus, lai gan bija apzināti staigājuši ļaunos ceļos. Ja tas attiecas uz viņiem, padomājiet par to, cik daudz vairāk tas attiecas uz mums šodien, kam ir Dieva rakstura un glābjošās žēlastības atklāsmes, kas atklājusies Jēzū un pie krusta.

Labā ziņa no Ps. 106 ir tāda, ka Dieva nelokāmā mīlestība vienmēr ir pārāka par cilvēku grēkiem (Ps. 106:8–10, 30, 43–46). Mozus un Pinehasa galvenā loma Dieva dusmu novēršanā norāda uz Kristus aizlūguma nozīmi ticīgo labā. Tikai personīga Dieva žēlastības pieredze var pagātnes pieredzi pārvērst mūsu stāstā.

Ps. 106:13 teikts: “Tie drīz aizmirsas Viņa darbus; viņi negaidīja Viņa padomu” (angļu NKJV). Kāpēc tas tik viegli var notikt arī ar mums? ____

Līdzība par Kunga vīnadārzu

Izlasi Ps. 80. Kā šajā psalmā ir attēloti Dieva ļaudis, un pēc kādas lielas cerības viņi lūdz?

Israēls ir attēlots kā vīnadārzs, ko Dievs ar saknēm izrāva no Ēģiptes, no apspiešanas vietas, un pārcēla uz apsolīto pārpilnības zemi. Salīdzinājums ar vīnadārzu ietver to, ka Dievs izredzēja Israēlu, kā arī Viņa aizgādības rūpes (izlasi arī 1. Moz. 49:11, 12, 22; 5. Moz. 7:7–11).

Tomēr Ps. 80 Dieva vīnadārzs ir Viņu sadusmojis (Ps. 80:12). Pravieši pasludina vīnadārza iznīcināšanu kā Dieva tiesas zīmi, jo vīnogas ir kļuvušas sliktas (Jes. 5:1–7, Jer. 2:21).

Tomēr Ps. 80 neapsver dievišķās tiesas iemeslus. Ņemot vērā Dieva žēlastības dziļumus, dziesminieks ir samulsis par to, ka Dievs var atturēt Savu klātbūtni no Saviem ļaudīm tik ilgu laiku. Spriedze starp Dieva dusmām un tiesu no vienas puses un Dieva žēlastību un piedošanu no otras puses raisa dziesminiekā bailes, ka dievišķās dusmas var gūt virsroku un pilnībā iznīcināt cilvēku (Ps. 80:16).

Izlasi 4. Moz. 6:22–27. Kā šī svētība ir izmantota Ps. 80?

Psalma piedziedājums atsauc atmiņā Ārona apsoliĵumu par mūžīgu Dieva svētību savai tautai (4. Moz. 6:22–27) un izgaismo cerību, ka Dieva žēlastība gūs uzvaru pār cilvēku posta cēloņiem: “Atjauno mūs un liec Savam vaigam spīdēt, lai mēs atspirgstam” (Ps. 80:3; sk. arī Ps. 80:7, 19).

Ebreju vārds “atjaunot” šeit ir cēlies no bieži lietota vārda, kas nozīmē “atgriezties”, un tas Bībelē lietots atkal un atkal, kad Dievs aicina Savus ļaudis, kuri ir nomaldījušies, atgriezties pie Viņa. Tas ir cieši saistīts ar grēku nožēlas ideju, ar novēršanos no grēka un atgriešanos pie Dieva. “Tad Es viņiem došu sirdi, lai viņi Mani atpazīst, ka Es esmu Tas Kungs; un viņi būs Mana tauta, un Es būšu viņu Dievs, jo viņi atgriezīsies pie Manis ar visu savu sirdi.” (Jer. 24:7, angļu NKJV)

Kā tu esi savā dzīvē pieredzējis grēku nožēlu kā atgriešanos pie Dieva?

Kunga pārākums vēsturē

Izlasi Ps. 135. Kādi vēsturiskie notikumi ir izgaismoti psalmā? Kādas mācības dziesminieks gūst no tiem? _____

Ps. 135 aicina Dieva ļaudis slavēt Kungu par Viņa labestību un uzticību, kas atklāta radīšanā (Ps. 135:6, 7), kā arī Israēla pestīšanas vēsturē iziešanas no Ēģiptes laikā (Ps. 135:8, 9) un Apsolītās zemes iekarošanas laikā (Ps. 135:10–12).

Kungs parādīja Savu žēlastību, izvēloties Israēla tautu par Savu īpašo dārgumu (Ps. 135:4). “Īpašais dārgums” atspoguļo derības attiecības starp Kungu un Viņa tautu (5. Moz. 7:6–11; 1Pt. 2:9, 10). Israēla izvēle balstījās uz Kunga augstāko gribu, un tāpēc Israēlam nav pamata justies pārākam pār citām tautām. Ps. 135:6, 7 parāda, ka Kunga augstākie nodomi attiecībā uz pasauli nesākās ar Israēlu, bet gan ar radīšanu. Tāpēc Israēlam ir pazemīgi jāpilda tam uzticētā loma Dieva glābšanas plānā, kas domāts visai pasaulei.

Stāstījums par Dieva lielajiem darbiem Viņa tautas labā (Ps. 135:8–13) beidzas ar apsolījumu, ka Dievs “tiesās” Savu tautu un apžēlos to (Ps. 135:14). Spriedums šeit ir Dieva attaisnojums apspiestajiem un trūcīgajiem (Ps. 9:4, Ps. 7:8, Ps. 54:1, Dan. 7:22). Apsolījums ir tāds, ka Kungs atbalstīs Savu tautas lietu un aizstāvēs to (5. Mozus 32:36). Tādējādi Ps. 135 mērķis ir iedvesmot Dieva ļaudis paļauties uz Kungu un palikt uzticīgiem ar Viņu noslēgtajai derībai.

Kunga uzticība Saviem ļaudīm liek dziesminiekam apliecināt, ka elki ir tukšums un Kunga pārākums pasaulē ir neatkārtojams (Ps. 135:15–18). Paļaušanās uz elkiem padara to pielūdžējus tikpat bezcerīgus un bezspēcīgus kā viņu elki (Ps. 135:18). Psalmā parāda, ka Dievs ir slavējams gan kā Savas tautas Radītājs, gan Glābējs. Tas ir brīnīšķīgi izteikts Dekaloga ceturtā baušļa divās papildinošajās versijās (2. Moz. 20:8–11, 5. Moz. 5:12–15). Tā kā Dieva spēks radīšanā un vēsturē ir nepārspējams šajā pasaulē, Dieva ļaudīm vienmēr vajadzētu paļauties uz Viņu un pielūgt tikai Viņu. Kā mūsu Radītājs un mūsu Pestītājs ir jāpielūdž tikai Viņš, un jebkāda cita pielūgsme ir elkdievība.

Kā mēs varam pārliecināties, ka mūsu dzīvē nav elku? Kāpēc pielūgt elkus ir vieglāk, nekā mēs domājam? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Ap. d. 7. nodaļu un Ebr. 11. nodaļu. Ko Jaunā Derība atklāj, kas ir galējais Dieva augstākās varas mērķis, vadot Savu tautu vēsturē?

Vēsturiskie psalmi ir spēcīga liecība tam, ka Dievs parāda uzticību Saviem ļaudīm. Katrs notikums Dieva tautas vēsturē bija gādīgs solis, kas veda uz dievišķā apsolījuma par pasaules Glābēju galīgo piepildījumu Jēzus no Nācaretes personā. Pat pārbaudījumi, kas bieži mulsināja Dieva ļaudis un lika viņiem domāt, ka Dievs tos ir pametis, bija Dieva augstākajā pārraudzībā un daļa no Viņa aizgādības, jo Dievs ir vēstures augstākais Kungs. Dziesminieks prasmīgi izklāsta patiesību, ka pat cilvēku neuzticība nevar liegt Dievam saglabāt ticību savai tautai un pildīt savus apsolījumus. Tomēr personas un grupas, kas nenožēlo grēkus, tika izslēgtas no derības svētībām, un viņu bēdīgi slavenais gals kalpo kā mūžīgs brīdinājums par to, kā dzīve bez Dieva vai pret Viņu iznīcina cilvēkus.

Psalmi mudina Dieva bērnus visos laikos cerēt uz Kungu un palikt Viņam uzticīgiem. „Mums nav par ko baidīties nākotnē, ja vien mēs neaizmirstam, kā Kungs mūs ir vadījis, un Viņa mācību mūsu vēsturē.” (Ellen G. White “Life Sketches of Ellen G. White” 196. lpp. oriģ.)

Lai Dieva ļaudis bezbailīgi virzītos uz priekšu, viņiem ir jāzina savas vēstures fakti. Elena Vaita ieteikusi ticīgajiem izlasīt Ps. 105 un 106 “vismaz reizi nedēļā”. (98. lpp. oriģ.)

Dieva tautas vēsture parāda, ka neviens solījums, ko Dievs devis Savā Vārdā, nepaliks nepiepildīts. Tas ietver gan dievišķos apsolījumus par pašreizējām rūpēm katra atsevišķa cilvēka labā, gan nākotnes apsolījumus par Kristus otro atnākšanu, kas nodibinās Dieva taisnības un miera valstību uz jaunās zemes.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kādas svētības tiek gūtas, atceroties Dieva uzticīgo vadību Viņa tautas vēsturē? Kādas ir pagātnes mācību aizmiršanas vai ignorēšanas sekas? Kā mēs varam piemērot šo pašu principu mums kā draudzei, kas aicināta darīt to pašu, uz ko bija aicināts senais Israēls?

2. Kā psalmi mudina mūs atpazīt Dieva rūpes mūsu dzīvē, būt pacietīgiem un uzticēties Dieva augstākajiem ceļiem, pat ja nav viegli saprast, kāpēc viss notiek tā, kā notiek?

3. Kā mēs varam padarīt Dieva tautas vēstures izpēti svarīgāku savos personīgajos un kopīgajos dievkalpojumos? Kā mēs varam būt mērķtiecīgāki, stāstot saviem bērniem par Dieva tautas jaunāko vēsturi?